

L'OTAN celebra els 50 anys amb un futur incert

L'Aliança Atlàntica farà coincidir la celebració dels 50 anys amb la incorporació d'Hongria, Polònia i Txèquia. L'ampliació, però, arriba en un moment d'incertesa.

ORIOI CORTACANS

Aquest any, l'OTAN la vol fer grossa per celebrar el 50 aniversari. Per això, encara que la data exacta de l'efemèride és el 4 d'abril, com que és massa propera a les festes de Setmana Santa, han decidit traslladar la commemoració als dies 24 i 25 d'abril. I és que, a més del cofoisme per la feina feta, els actuals setze països membres de l'Aliança aprofitaran l'ocasió per festejar la incorporació a l'organització d'Hongria, Polònia i Txèquia, malgrat el recel inútil de Rússia.

Els tres antics membres del bloc de l'est entraran a l'OTAN amb molta feina per fer, ja que han d'acomplir els nivells estàndards de la resta de membres, però amb el compromís dels seus polítics de dur-la a terme en poc temps. Les paraules claus són professionalització i modernització, és a dir, reduir i professionalitzar la tropa i comprar armes noves. En aquest sentit, tots tres països ja han començat a fer reduccions dràstiques d'efectius i a substituir tropa de lleua per professionals. A nivell econòmic, els dirigents polítics d'aquests països expliquen de manera contínua als seus ciutadans que la renovació del material armamentístic era inevitable i que, en tot cas, el fet d'estar dins l'Aliança n'abaratirà els costos. Però, per moltes rebaixes que es facin sempre serà impressionant que, per exemple, un país amb els problemes econòmics i socials de Polònia es

gasti en defensa, des d'ara i fins a l'any 2003, 2,3 milers de milions de dòlars (324,3 milers de milions de pessetes). Un dels països més interessats en aquesta ampliació són els EUA. El Pentàgon té la sensació que són els que aporten més diners a l'OTAN i que les ampliacions ajudaran a reduir les quotes. A més, les empreses d'armes nord-americanes són les que s'emportaran la major part de les compres que faran els nous estats membres de l'OTAN per posar-se al dia.

Els nouvinguts, però, no són els únics que compren armes noves i redueixen tropes. La resta de membres de l'OTAN també segueixen aquesta línia per aconseguir exèrcits petits i amb una gran mobilitat. Però, per a fer què?, aquesta és la qüestió. Un cop esbandida l'amenaça d'un atac provinent del món comunista, causa oficial de l'origen de l'OTAN, l'Aliança intenta trobar nous enemics de qui pugui dir que s'ha de protegir. Fins ara, però, no hi ha hagut concrecions clares sobre l'existència d'amenaçes i enemics potencials que justifiquin el manteniment d'una estructura militar d'aquestes característiques, només s'ha avançat que servirà per assegurar l'estabilitat europea i fer accions ràpides en casos d'emergència. Segons Arcadi Oliveres, especialista en temes militars, l'OTAN continua amb la mateixa intenció amb què es va crear: ser un instrument dels EUA per controlar els països d'Europa occidental.

Després d'aquesta ampliació d'abril, els següents de la cua són Romania

i Eslovènia. De moment, però, hauran d'esperar. I és que en el futur les noves incorporacions tindran molt present l'actitud de Rússia, que ja els ha alertat de l'efecte molt negatiu que suposaria que les repúbliques bàltiques entressin a l'Aliança. Ara mateix Rússia no significa una possible amenaça militar, però sí podria ser perillosa la seva situació econòmica (vegeu article p. 59). Mentre a Moscou hi hagi estabilitat i reformes democràtiques, han comentat responsables nord-americans de l'OTAN, l'ampliació podria endarrerir-se molt, però si hi hagués un tomb cap a l'hostilitat, aleshores podrien precipitar-se noves incorporacions. Sigui com sigui, el secretari general de l'OTAN, Javier Solana, ha expressat, sense dir dates, el seu desig d'avançar cap a l'est, per evitar així que hi hagi una Europa dividida en un Oest "pròsper" i un Est "estancat i frustrat".

El secretari general de l'OTAN, Javier Solana, ha manifestat el seu desig d'ampliar l'Aliança cap a l'est, per evitar una Europa dividida entre Est i Oest, però sense concretar cap data.

En cas d'emergència. Els exèrcits petits i ràpids són l'obsessió nord-americana, que vol que l'OTAN passi de ser una organització militar creada per defensar les fronteres dels seus membres a una altra centrada en defensar els interessos d'aquests membres. Aquesta evolució és percebuda per alguns governs de l'OTAN com un intent per ampliar l'acció de l'Aliança més enllà d'Europa. La secretària d'estat dels EUA, Margaret Albright, ha negat que vulguin "globalitzar" l'OTAN, però alhora ha recordat que l'Aliança ha d'estar preparada per tractar casos més enllà de les seves fronteres. De fet, la mateixa Unió de l'Europa Occidental (UEO), l'anomenat "braç armat" de la

Unió Europea (UE), ja ha explicat la possibilitat de defensar els interessos europeus més lluny d'Europa.

Fins que no s'arribi a la cimera de Washington, on possiblement s'esvairan alguns dubtes sobre la reforma de l'Aliança, els exemples d'actuació més clars són tres: Bòsnia, Albània i Kosovo. Tot i la satisfacció de Solana per la feina feta, les tres operacions han rebut crítiques per part d'alguns dels països membres, ja sigui per arribar tard, per no saber què fer o fins i tot per haver generat conflictes polítics. A més, aquestes operacions de l'OTAN, empe-

ses pels EUA, també han generat certa humiliació dins la UE, per no haver sabut reaccionar a temps. En aquest marc caldrà veure l'efecte que tindrà en l'OTAN el recent acord francobritànic per a la política de defensa de la UE, així com l'actitud del nou ministre d'afers estrangers d'Alemanya, el líder verd Joschka Fischer, decidit a reclamar a l'Aliança que abandoni l'opció de ser el primer a disparar en un possible conflicte, així com la reducció d'armes nuclears.

A més d'aquests problemes de l'OTAN amb els seus membres i amb

El lector model en la narrativa per infants i joves

Gemma Lluch

Aquest llibre analitza la narrativa dirigida a un públic no adult des de la perspectiva de la comunicació literària. Se centra en els diferents tipus d'autor, en la influència de les institucions i dels corrents d'opinió educatius, alhora que ofereix una interpretació de la ideologia d'aquests textos.

Universitat de València,
Universitat Autònoma de Barcelona,
Universitat Jaume I

Andrés Ferret: La Huella del Maestro

Andrés Ferret Sobral (Palma, 1940-1996) ha sigut el periodista d'opinió més important de les Balears durant la segona meitat del segle XX. Des de finals dels seixanta, en què s'incorporà a "Diario de Mallorca" com a editoria- lista i eix de la secció d'opinió, els seus escrits foren una imprescindible guia per a molts lectors. Aquest llibre reuneix una selecció dels seus articles.

Universitat de les Illes Balears

Albellons de la memòria

Gabriel Florit i Ferrer

Albellons de la memòria és una incursió en els records d'infància i d'adolescència de l'autor, emmarcats en l'ambient de la vila de Sineu, en el cor de Mallorca. Amb un llenguatge molt expressiu i una agilitat narrativa envejable l'autor ens mostra les vivències que el varan anar marcant.

Editorial Moll
"Tomir", 36

El secretari general de l'ONU, Kofi Annan (esquerra), en una trobada amb el rei del Marroc, Hassan II (a la dreta). Annan ha proposat que tota acció armada passi pel Consell de Seguretat de l'ONU.

els possibles solapaments amb la UE, l'Aliança també hauria de tenir present les paraules del secretari general de l'ONU, Kofi Annan. En la commemoració dels 50 anys de la Declaració dels Drets Humans, Annan va proposar un nou ordre mundial en què qualsevol acció armada, vingui d'on vingui, ha de passar abans pel Consell de Seguretat de les Nacions Unides. Un òrgan controvertit en aquest sentit, ja que com a mínim Moscou sempre hi fa ús del dret a veto per impedir qualsevol intervenció militar.

Una setmana després de les declaracions de Kofi Annan, el president dels Estats Units, Bill Clinton, ja va advertir amb l'atac a Iraq que, per moltes Nacions Unides i fins i tot Aliança Atlàntica que existeixi, quan ho cregui necessari un president dels Estats Units es durà a terme una acció militar a la part del món que calgui, en les condicions que ell vulgui i fins on ell desitgi. Tota una declaració de principis per acabar l'any i començar-ne un de nou sabent qui mana.

EL BETLEM DE TIRISITI

El Betlem de Tirisiti és un retaule senzill, divertit i popular que es manté des de fa més d'un segle, com un dels elements més importants del patrimoni cultural alcoià.

Aquest reportatge inclou la representació completa del Tirisiti, un recorregut a través de la seua història i el testimoni directe de moltes de les persones vinculades amb el betlem al llarg dels anys.

DURADA: 50 minuts aprox.

FITXA TÈCNICA

REALITZACIÓ

Javier Cortés

GUIÓ

Pep Jordà

MÚSICA

Àngel Lluís Ferrando

PRODUCCIÓ

Jordi Bou

IMATGE

Javier Cortés

Francisco Llinares

LOCUCIÓ

Xavi Mira

AJUNTAMENT D'ALCOI